

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Організація управлінського обліку в системі менеджменту підприємства

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності
071 Облік і оподаткування
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця
Кафедра бухгалтерського обліку
(повне найменування вищого навчального закладу, кафедри)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.е.н. доц. Лабунська Світлана Віталіївна

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою
“25” квітня 2016 року, протокол №9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “**Організація управлінського обліку в системі менеджменту підприємства**” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності “**Облік і оподаткування**”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологія і методика ведення обліку витрат в процесі господарчої діяльності та побудови ефективної системи управління витратами як підсистеми менеджменту підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: З метою найкращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни докторанти повинні мати знання і навички, які формуються за результатами вивчення дисципліни: «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Менеджмент», «Економічний аналіз», «Статистика».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Основні підходи до побудови системи управління витратами підприємства

Змістовий модуль 2. Організація управління витратами підприємства за різних моделей побудови систем управління

Змістовий модуль 3. Методичні основи побудови системи контролю за управлінням витратами на підставі гнучкого бюджетування

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “**Організація управлінського обліку в системі менеджменту підприємства**” є отримання знань та практичних навичок щодо формування облікових даних про оперативну діяльність та прийняття ефективних управлінських рішень в системі менеджменту підприємства

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни “**Організація управлінського обліку в системі менеджменту підприємства**” є

-оволодіння навичками самостійного здійснення збору, ідентифікації оцінювання та класифікації витрат підприємства за центрами виникнення та відповідальності за даними бухгалтерського фінансового обліку на підставі

існуючого закону «Пробухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних Положень(стандартів) бухгалтерського обліку;

-засвоєння основних методичних підходів до побудови систем калькулювання та управління витратами підприємства;

-отримання знань щодо використання процесу бюджетування як системи контролю та прогнозування виконання стратегічних та тактичних цілей управління підприємством.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" набувають компетентностей, що представлені в табл1.

Таблиця 1

**Професійні компетентності, що набуваються докторантами
після вивчення навчальної дисципліни
Організація управлінського обліку в системі менеджменту підприємства**

Назва компетентності	Складові компетентності
Розробка ефективних рішень щодо управління витратами виробничого підприємства з використанням економіко-математичних методів	Визначати елементи управлінського процесу та місце управлінського обліку як системи інформаційного забезпечення
	Вміти ідентифікувати, оцінювати та класифікувати витрати підприємства в процесі господарської діяльності з позицій можливостей спрямування управлінського впливу
	Формувати інформаційні потоки про види та елементи витрат за центрами відповідальності
	Визначати підходи до побудови унікальної для потреб певного підприємства системи калькулювання витрат
	Обирати оптимальні методи обліку витрат виробництва і калькулювання собівартості виробленої продукції за структурними підрозділами і підприємством в цілому
	Володіти методичними підходами до обирання та використання найбільш ефективної, для окремого суб'єкту господарювання, системи управління витратами
	Вміти розробляти та впроваджувати систему бюджетування за всіма рівнями.
	Формувати інформаційні потоки про наслідки прийняття управлінських рішень в системі управління витратами підприємства Вміти оцінювати

	та аналізувати відхилення від бюджетів та формувати систему управління витратами за слабкими
	Вміти застосовувати критеріальний відбір та визначати дійсні витрати за інвестиційними проектами та здійснювати обґрунтований вибір економіко-математичних методів та моделей прогнозування та оцінки для формування ефективних господарських рішень

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150** годин **5** кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Основні підходи до побудови системи управління витратами підприємства

Тема 1. Управлінський процес та роль бухгалтера в процесі прийняття управлінських рішень.

Тема 2. Формування класифікаційних ознак витрат підприємства, як об'єкту управлінського впливу в системі менеджменту підприємства.

Тема 3. Організація обліку виробничих витрат підприємства. Організація обліку витрат на продукт.

Тема 4. Особливості побудови позамовної системи калькулювання витрат та системи калькулювання витрат на одиницю виробу на вітчизняних підприємствах

Тема 5. Попроцесна система калькулювання

Змістовий модуль 2.

Організація управління витратами підприємства за різних моделей побудови систем управління

Тема 6. Особливості побудови та використання системи управління витратами підприємства за змінною складовою (DIREKT-COSTING).

Тема 7. Методичні підходи до побудови та особливості використання системи управління повними витратами підприємства (система ABSORPTION-COSTING).

Тема 8. Застосування системи управління витратами підприємства за відхиленнями витрат від стандартних (система STANDART COSTING).

Змістовий модуль 3.

Тема 9. Особливості складання головного (основного) кошторису витрат підприємства за різними системами калькулювання.

Тема 10. Переваги складання та використання гнучких бюджетів задля планування та контролю за витратами підприємства. Організація управління витратами за відхиленнями.

Тема 11 Прийняття довгострокових інвестиційних рішень в системі менеджменту підприємства.

3. Рекомендована література

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV зі змінами та доповненнями // www.kiev.rada.gov.ua

2. Закон України "Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу" від 18.03.2004 р. №1629-IV // www.kiev.rada.gov.ua

3. План заходів щодо створення інформаційної інфраструктури запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні (протокол № 129 від 11.04.07 р.) // www.kiev.rada.gov.ua

4. Розпорядження КМУ від 24.10.2007 р. № 911-р „Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні” // www.kiev.rada.gov.ua

5. Національні стандарти бухгалтерського обліку // Все про бухгалтерський облік (спецвипуск 185). – 2007. – № 18 (1295). – 111 с.

6. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг) в промышленности. Утверждены приказом Министерства промышленной политики Украины от 09.07.2007 г. № 373 // www.kiev.rada.gov.ua

7. Міжнародні стандарти фінансової звітності // www.kiev.rada.gov.ua

8. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.

9. Голов С.Ф. Управлінський облік. – Х.: Фактор, 2009. – 784с.

10. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет. Учебное пособие. – М: ЮНИТИ, 1998. – 774 с.

10. Лабунська С. В. Управління витратами інноваційної діяльності підприємства: методологія та практика : монографія / С. В. Лабунська. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2014. – 352 с.

11. Огійчук М.Ф., Панченко Л.Г., Сколотій Л.О., Шев'якова Т.П., Посилаєв В.В. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами К. : Алерта, 2013. – 607с.

12. Скоун Т. / Т. Скоун. Пер. с англ. под ред. Н. Д. Эриашвили. Управленческий учет. М. : Аудит, ЮНИТИ, 2001. – 179 с

13. Управлінський облік : Навчальний посібник / Малярєвський Ю.Д., Лабунська С.В., Безкоровайна Л.В., Чечетова Н.Ф. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 248 с. Укр. мова

14. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 411 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

5. Засоби діагностики успішності навчання проведення попереднього, поточного і підсумкового контролю знань.